

Protocol ten behoeve van de opdracht in het kader van de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie' waarbij de verstrekte subsidie meer bedraagt dan € 125.000.

Inleiding

De Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie (SDE++) geeft subsidie aan bedrijven en non-profitorganisaties die grootschalig hernieuwbare energie opwekken of de CO₂-uitstoot verminderen.

Dit protocol bestaat uit 3 delen:

- Deel A: Uitgangspunten
- Deel B: Protocol ten behoeve van de daadwerkelijke investeringskosten en overige kosten en baten gedurende de exploitatie (Standaarden 100-799)
- Deel C: Protocol ten behoeve van de overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun (Standaard 4400)

Deel A: Uitgangspunten

Doelstelling en inkadering protocol

Dit protocol heeft als doel het geven van aanwijzingen over de reikwijdte en de diepgang van de werkzaamheden op de door de subsidieontvanger bij het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) in te dienen financiële verantwoording inzake:

- daadwerkelijke investeringskosten en overige kosten en baten gedurende de exploitatie;
- reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun;

in het kader van de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie'. Deze financiële verantwoording dient binnen één jaar na ingebruikname van de productie-installatie (artikel 3 lid 3 van de regeling), waarvoor een subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden, aan de minister te worden gezonden.

De accountant voert de werkzaamheden uit met inachtneming van de regeling en dit protocol. Deze werkzaamheden bestaan uit twee opdrachten, welke betrekking hebben op de productie-installatie waarvoor een subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden:

- Standaarden 100-799 (Deel B): Een controleverklaring bij de financiële verantwoording van de daadwerkelijke investeringskosten en overige kosten en baten gedurende de exploitatie.
- Standaard 4400 (Deel C): Overeengekomen specifieke werkzaamheden bij de financiële verantwoording van de reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun.

Belangrijke definities en begrippen

accountant: een registeraccountant of accountant-administratieconsulent als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep;

beleidsregel: Beleidsregel toets passende stimulering en cumulatietoets onder het Besluit duurzame energieproductie en klimaattransitie;

daadwerkelijke investeringskosten: kosten, inclusief bouwrente, die nodig zijn voor de realisatie van een productie-installatie;

KGG: Ministerie van Klimaat en Groene Groei;

minister: Minister voor Klimaat en Groene Groei;

exploitatiebaten: baten van de exploitatie van de productie-installatie (artikel 1 en 10 lid 4 van de 'Beleidsregel toets passende stimulering en cumulatietoets onder het Besluit duurzame energieproductie en klimaattransitie');

*exploitatiekosten*¹: kosten voor de exploitatie van een productie-installatie (artikel 1 en 10 lid 4 van de 'Beleidsregel toets passende stimulering en cumulatietoets onder het Besluit duurzame energieproductie en klimaattransitie');

productie-installatie: een samenstel van voorzieningen waarmee hernieuwbare elektriciteit, hernieuwbaar gas of hernieuwbare warmte wordt geproduceerd, dan wel broeikasgas wordt verminderd, waarbij onder een samenstel van voorzieningen wordt verstaan alle aanwezige middelen die onderling met elkaar zijn verbonden voor de productie van hernieuwbare elektriciteit, hernieuwbaar gas of hernieuwbare warmte dan wel vermindering van broeikasgas;

regeling: Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie (SDE, SDE+, of SDE++);

RVO: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland.

Procedures en termijnen

De subsidieontvanger zendt de minister binnen één jaar na de datum van ingebruikname van de productie-installatie, waarvoor een subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden, of op verzoek van de minister de volgende financiële verantwoordingen inzake:

- daadwerkelijke investeringskosten en de overige kosten en baten gedurende de exploitatie (12 of 15 jaar, afhankelijk van de subsidieperiode) die vergezeld moet gaan van een controleverklaring verstrekt door een accountant;
- reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies die vergezeld moet gaan van een rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden verstrekt door een accountant.

Reviewbeleid

KGG (en RVO die deze regeling in mandaat uitvoert) heeft als subsidieverstrekker te allen tijde de mogelijkheid een review uit te voeren bij de accountant belast met het onderzoek naar de door de subsidieontvanger ingediende financiële verantwoording teneinde na te gaan of het onderzoek met inachtneming van de relevante regelgeving van de NBA en dit protocol is uitgevoerd. Deze reviews komen niet in de plaats van andere controles dan wel reviews uitgevoerd door de Algemene Rekenkamer.

De accountant belast met het onderzoek en verantwoordelijk voor het verstrekken van het accountantsproduct bij de ingediende financiële verantwoordingen stemt er mee in dat de onderzoeksdoSSIERS ten behoeve van bovengenoemde reviews integraal aan de reviewers ter inzage worden gegeven. Voorts zal de accountant, schriftelijk dan wel mondeling, alle gevraagde gegevens verstrekken die in het kader van voornoemde reviews worden opgevraagd. In dit kader wordt verwezen naar de bepalingen in hoofdstuk 6, paragraaf 1, van de Comptabiliteitswet 2016.

¹ Bij de categorieën zon-PV, zonthermie, windenergie, osmose en waterkracht wordt gerekend met forfaitaire PBL-waarden, omdat deze kosten relatief laag en stabiel zijn. Bij de overige categorieën wordt voor het exploitatiesaldo uitgegaan van de informatie die de subsidieontvanger aan de minister verstrekt op basis van artikel 3 lid 3 van de regeling.

Deel B: Protocol ten behoeve van de daadwerkelijke investeringskosten en overige kosten en baten gedurende de exploitatie

Relevante wet- en regelgeving

Onderstaande wet- en regelgeving zijn de uitgangspunten voor de uitvoering van de opdracht:

- 'Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie' inclusief bijlagen en toelichting²;
- 'Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie' (belangrijke definities en begrippen)³;
- Beleidsregel toets passende stimulering en cumulatietoets (belangrijke definities en begrippen)⁴;
- Standaarden 100-799.

Controleaanpak

De controle moet voldoen aan de controlestandaarden die onderdeel zijn van de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS), die door de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn vastgesteld. Het betreft een opdracht van andere historische informatie waarvoor de controle standaarden 100-799 overeenkomstig van toepassing zijn.

Betrouwbaarheid en materialiteit

Betrouwbaarheid betreft de mate van zekerheid. Materialiteit en tolerantie betreft de vereiste nauwkeurigheid die de accountant moet hanteren.

Bij de oordeelsvorming over de naleving van de subsidievoorwaarden streeft de accountant naar een redelijke mate van zekerheid. Indien dit begrip voor het gebruik van statistische technieken gekwantificeerd moet worden, wordt een betrouwbaarheid van 95% gehanteerd.

² [wetten.nl - Regeling - Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie - BWBR0023563](#)

³ [wetten.nl - Regeling - Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie - BWBR0022735](#)

⁴ [wetten.nl - Regeling - Beleidsregel toets passende stimulering en cumulatietoets onder het Besluit duurzame energieproductie en klimaattransitie - BWBR0046885](#)

Een controleverklaring met een goedkeurende strekking impliceert dat, gegeven eerder genoemde betrouwbaarheid, de som van de afwijking en de onzekerheid niet groter is dan 2% van het totaalbedrag aan daadwerkelijke investeringskosten dat in de financiële verantwoording wordt verantwoord. De hierna vermelde goedkeuringstoleranties zijn in dit kader van toepassing voor de bepaling van de strekking van de af te geven controleverklaring.

Materialiteitstabel (omvangsbasis: het totaalbedrag aan daadwerkelijke investerings- kosten)	Goedkeurende controleverklaring	Verklaring met beperking	Verklaring van oordeelonthouding / Afkeurende verklaring
Fouten (afwijkingen) in de financiële verantwoording en onzekerheden in de controle.	$\leq 2\%$	$> 2\%$ en $\leq 4\%$	$> 4\%$

Reikwijdte van de controle

Hieronder volgen richtlijnen voor door de accountant uit te voeren controlewerkzaamheden in het kader van de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie'. De accountant is zelf verantwoordelijk voor het feitelijk invullen van deze controlewerkzaamheden en het hierbij verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie voor de oordeelsvorming.

De subsidieontvanger is verantwoordelijk om aan de hand van de financiële verantwoording opgaaf te doen van de daadwerkelijke investeringskosten en overige kosten en baten gedurende de exploitatie voor de productie-installatie waarvoor een subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden.

Daadwerkelijke investeringskosten

Nr	Werkstap	Toelichting / regelgeving
1	De accountant controleert dat de investeringskosten zoals opgenomen in de financiële verantwoording aansluiten met de subsidieaanvraag.	Artikel 3 lid 3 van de regeling. <i>Er is geen voorgeschreven format.</i>
2	De accountant controleert dat de investeringskosten zoals opgenomen in de financiële verantwoording aansluiten met de financiële en/of projectadministratie van de subsidieontvanger.	
3	De accountant controleert dat: i) de investeringskosten zijn toe te rekenen aan de productie-installatie waarvoor de subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden; ii) enkel niet aftrekbare omzetbelasting is opgevoerd als investeringskosten; iii) de investeringskosten zijn betaald door de subsidieontvanger.	

Overige kosten en baten gedurende de exploitatie

De subsidieontvanger stelt exploitatieoverzichten op voor een periode van 12 of 15 jaar, afhankelijk van de subsidieperiode (m.u.v. de categorieën; zon-PV, zonthermie, windenergie, osmose en waterkracht).

De hieronder beschreven werkzaamheden hebben uitsluitend betrekking op het exploitatieoverzicht over de periode vanaf het indienen van de subsidieaanvraag tot en met de datum van aanvaarding van de opdracht door de accountant (datum opdrachtbrief).

Nr	Werkstap	Toelichting / regelgeving
1	De accountant controleert dat de exploitatiekosten in de financiële verantwoording uitsluitend de volgende kostensoorten bevatten: a) variabele exploitatiekosten, waaronder: i) de kosten voor inkoop en aanvoer van biomassa; ii) de kosten voor transport of opslag van koolstofdioxide; iii) de kosten voor de inkoop van elektriciteit; iv) de kosten voor afvoer van reststoffen; v) de kosten voor onderhoud van de productie-installatie; vi) de verzekerings-, garantie en administratiekosten voor de productie-installatie; vii) de arbeidskosten voor operationeel beheer van de productie-installatie; b) vaste exploitatiekosten, waaronder: i) de kosten voor aansluiting van de productie-installatie op het elektriciteitsnet; ii) de onroerende-zaakbelasting voor de productie-installatie op grond van artikel 220 van de Gemeentewet.	Artikel 10 lid 4 a en b van de beleidsregel. De accountant controleert op juistheid van de exploitatiekosten.
2	De accountant controleert dat de exploitatiekosten: i) zijn toe te rekenen aan de productie-installatie waarvoor de subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden; ii) aansluiten met de financiële en/of projectadministratie van de subsidieontvanger; iii) enkel niet aftrekbare omzetbelasting is opgevoerd als exploitatiekosten. iv) de exploitatiekosten zijn betaald door de subsidieontvanger.	
3	De accountant controleert dat de variabele exploitatiebaten in de financiële verantwoording uitsluitend de volgende batensoorten bevatten: i) de baten van verkoop aan derden van hernieuwbare energie of de inkomsten uit vermindering van broeikasgas; ii) de baten uit poortgelden; iii) de baten uit verkoop van restproducten afkomstig van de productie-installatie; iv) de vermeden aardgaskosten als gevolg van de exploitatie van de productie-installatie.	Artikel 10 lid 4 c van de beleidsregel. De accountant controleert op juistheid van de exploitatiebaten.

4	De accountant controleert dat de exploitatiebaten: i) zijn toe te rekenen aan de productie-installatie waarvoor de subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden; ii) aansluiten met de financiële en/of projectadministratie van de subsidieontvanger; iii) zijn ontvangen door de subsidieontvanger	
---	--	--

Accountantsproduct

De accountant legt de uitkomsten van de controle vast in een controleverklaring. In bijlage 1 van dit protocol is het model voor de controleverklaring opgenomen, aangepast aan de meest recente NBA-voorbeeldteksten ten tijde van het opstellen van het protocol. Om de samenhang en herkenbaarheid van het accountantsproduct te bevorderen wordt het gebruik van het model aangeraden. Wel blijft de accountant zelf verantwoordelijk voor het gebruik van de juiste tekst en past deze waar nodig aan op de specifieke situatie ten tijde van de afgifte van de verklaring

Ter identificatie wordt het door de accountant gewaarmerkte financiële verantwoordingsplan als bijlage aan de controleverklaring toegevoegd.

Deel C: Protocol ten behoeve van de overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot de reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun

Relevante wet- en regelgeving

Onderstaande wet- en regelgeving zijn de uit de uitgangspunten voor de uitvoering van de opdracht:

- 'Algemene uitvoeringsregeling stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie' inclusief bijlagen en toelichting;
- 'Besluit stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie' (belangrijke definities en begrippen);
- Beleidsregel toets passende stimulering en cumulatietoets (belangrijke definities en begrippen);
- Standaard 4400.

Reikwijdte onderzoek

De accountant voert de overeengekomen specifieke werkzaamheden uit in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder Standaard 4400 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en dit protocol.

Bij de uitvoering van de opdracht houdt de accountant zich aan de geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) en, indien van toepassing, de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO).

De overeengekomen specifieke werkzaamheden worden uitgevoerd op de door de subsidieontvanger opgestelde financiële verantwoording van de reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun betreffende de productie-installatie waarvoor een subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden.

Het is de verantwoordelijkheid van het bestuur van de aanvragende onderneming om een subsidieaanvraag conform de in de regeling opgenomen verplichtingen en voorwaarden op te stellen.

Van de accountant wordt niet verwacht dat uitspraak wordt gedaan over de toereikendheid en geschiktheid van de uit te voeren overeengekomen specifieke werkzaamheden in relatie tot het doel waarvoor deze werkzaamheden worden verricht, noch voor enig ander doel.

Bij uitvoering van de overeengekomen specifieke werkzaamheden is het uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de accountant zich een oordeel vormt over de inhoud van de door de subsidieaanvrager aangeleverde mondelinge- schriftelijke onderbouwingen. Wel stelt de accountant vast dat deze onderbouwingen aansluiten op de tijdens de werkzaamheden verkregen informatie.

Overeengekomen specifieke werkzaamheden

Bij de uitvoering van het onderzoek volgt de accountant onderstaande onderzoekspunten met inachtneming van Standaard 4400.

De subsidieontvanger is verantwoordelijk om aan de hand van de financiële verantwoording opgaaf te doen over de reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun betreffende de productie-installatie waarvoor een subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden.

Reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun (artikel 3 lid 3 van de regeling)

De accountant verricht de volgende specifieke werkzaamheden:

Specifieke werkzaamheden	Bevindingen
Verkrijgen van de financiële verantwoording 'reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun' met betrekking tot de productie-installatie waarvoor de subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden.	...
Vergelijken van de reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun, zoals opgenomen in de financiële verantwoording, met de financiële administratie van de subsidieontvanger.	
Selecteren van de tien (of alle indien minder dan tien) grootste, qua bedrag, reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun.	
Vastleggen in de rapportage welke onderliggende bewijsstukken zijn ontvangen. Van de accountant wordt geen oordeel of conclusie over de inhoud van de interne documentatie/onderliggende bewijsstukken als zodanig verwacht.	
Vergelijken van de geselecteerde bedragen met de beschikbaar gestelde documentatie (bijvoorbeeld subsidievoorschotten, subsidievaststelling(en)) en nagaan dat de subsidie/steun betrekking heeft op de productie-installatie waarvoor de subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden.	
Vergelijken van de reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun met bankafschriften.	
Verkrijgen van een schriftelijke bevestiging van het management van de subsidieaanvrager waarin wordt bevestigd dat alle reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun is opgenomen in de financiële verantwoording.	

Accountantsproduct

De accountant legt de uitkomsten van zijn werkzaamheden vast in een rapport van overeengekomen specifieke werkzaamheden. In bijlage 2 van dit protocol is het model voor het rapport van overeengekomen specifieke werkzaamheden opgenomen, aangepast aan de meest recente NBA-voorbeeldteksten ten tijde van het opstellen van het protocol. Om de samenhang en herkenbaarheid van het accountantsproduct te bevorderen wordt het gebruik van het model aangeraden. Wel blijft de accountant zelf verantwoordelijk voor het gebruik van de juiste tekst en past deze waar nodig aan op de specifieke situatie ten tijde van de afgifte van het rapport.

Ter identificatie wordt de door de accountant gewaarmerkte financiële verantwoording als bijlage aan het rapport van overeengekomen specifieke werkzaamheden toegevoegd.

BIJLAGE 1. MODEL CONTROLEVERKLARING

De accountant dient dit model voor de controleverklaring nog aan te passen aan de meest recente NBA voorbeeldtekst 10.3: 'Controleverklaring bij een subsidiedeclaratie in de (semi)publieke sector' ten tijde van het opstellen van het rapport en af te stemmen op de specifieke situatie.

Model controleverklaring in het kader van 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie'

Aan: Opdrachtgever

Ons oordeel

Wij hebben bijgaande de financiële verantwoording van de daadwerkelijke investeringskosten en de exploitatiekosten en -baten, betreffende (naam productie-installatie) waarvoor een subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden, in het kader van de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie' (hierna: de financiële verantwoording) van ... (naam entiteit) te ... (statutaire vestigingsplaats) gecontroleerd.

De subsidieaanvraag is met aanvraagnummer ... (nr.) bij brief van ... (datum) met kenmerk ... (kenmerk) door de Minister voor Klimaat en Groene Groei verleend. Deze subsidie is verleend in het kader van de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie'.

Naar ons oordeel is de financiële verantwoording van ... (naam entiteit) in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie'.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het protocol bij de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie'. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële verantwoording'.

Wij zijn onafhankelijk van ... (naam entiteit) zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Basis voor de financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

De financiële verantwoording is opgesteld op basis van de financiële grondslagen zoals beschreven in de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie' en is opgesteld voor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de Minister voor Klimaat en Groene Groei met als doel ... (naam entiteit) in staat te stellen te voldoen aan de voorwaarden van de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie'. Hierdoor is de financiële verantwoording mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland en de Minister voor Klimaat en Groene Groei en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen of voor een ander doel.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de financiële verantwoording

Het bestuur van ... (naam entiteit) is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële verantwoording in overeenstemming met de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie'. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële verantwoording mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële verantwoording

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële verantwoording nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het protocol, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële verantwoording afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de financiële verantwoording en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Plaats en datum

(naam accountantspraktijk)

(naam accountant)

BIJLAGE 2: MODEL RAPPORT INZAKE SPECIFIEK OVEREENGEKOMEN WERKZAAMHEDEN

De accountant dient dit model voor het rapport nog aan te passen aan de meest recente NBA voorbeeldtekst voor het rapport inzake specifiek overeengekomen werkzaamheden ten tijde van het opstellen van het rapport en af te stemmen op de specifieke situatie.

Model rapport inzake specifiek overeengekomen werkzaamheden in het kader van 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie'

Aan [Opdrachtgever], Minister van Klimaat en Groene Groei en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Doel van dit rapport inzake overeengekomen specifieke werkzaamheden

Ons rapport is uitsluitend bedoeld om te rapporteren over overeengekomen specifieke werkzaamheden met betrekking tot de reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun in het kader van de 'Algemene uitvoeringsregeling stimulerings duurzame energieproductie en klimaattransitie' en is mogelijk niet geschikt voor een ander doel.

Dit rapport is uitsluitend bedoeld voor [Opdrachtgever] en de Minister van Klimaat en Groene Groei en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna aan te duiden met: 'de beoogde gebruiker(s)') en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

Van de financiële verwoording 'reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun' is een door ons voor identificatiedoeleinden gewaarmerkt exemplaar bij dit rapport gevoegd.

Verantwoordelijkheden van [Opdrachtgever] en de beoogde gebruiker(s)

([Opdrachtgever] en de beoogde gebruiker(s) hebben) erkend dat de overeengekomen specifieke werkzaamheden geschikt zijn voor het doel van de opdracht.

[Opdrachtgever] is verantwoordelijk voor de financiële verantwoording 'reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun' waarop de overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Van [Opdrachtgever] en de beoogde gebruiker(s) wordt verwacht dat zij een eigen afweging maken van de overeengekomen specifieke werkzaamheden en bevindingen die door ons zijn gerapporteerd en hun eigen conclusies trekken uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden.

Onze verantwoordelijkheden

Een opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden houdt in dat wij de specifieke werkzaamheden uitvoeren die zijn overeengekomen met [Opdrachtgever] en met andere beoogde gebruiker(s) en de bevindingen rapporteren, die de feitelijke uitkomsten zijn van de uitgevoerde overeengekomen specifieke werkzaamheden.

Wij doen geen uitspraken over de geschiktheid van de overeengekomen specifieke werkzaamheden.

Wij hebben de overeengekomen specifieke werkzaamheden uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 4400, 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden' en het protocol.

Deze opdracht tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden is geen assurance-opdracht. Derhalve brengen wij geen oordeel of assurance-conclusie tot uitdrukking.

Indien wij aanvullende werkzaamheden hadden verricht, zouden mogelijk andere aangelegenheden onder onze aandacht zijn gekomen die gerapporteerd zouden zijn.

Beroepsethiek en kwaliteitsmanagement

Wij hebben de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) nageleefd.

Wij hebben de onafhankelijkheidsregels van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) nageleefd.

Wij passen de 'Nadere voorschriften kwaliteitssystemen' (NVKS) toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving⁵.

Specifieke werkzaamheden en bevindingen

Wij hebben de hieronder beschreven specifieke werkzaamheden, die wij met [opdrachtgever] en de beoogde gebruiker(s)] zijn overeengekomen in de opdrachtvoorwaarden van .. (datum), uitgevoerd op de financiële verantwoording 'reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun' in het kader van de 'Algemene uitvoeringsregeling stimuleringsduurzame energieproductie en klimaattransitie'. Verder zijn hieronder onze bevindingen vermeld inclusief details over eventuele uitzonderingen.

Specifieke werkzaamheden	Bevindingen
Verkrijgen van de financiële verantwoording 'reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun' met betrekking tot de productie-installatie waarvoor de subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden.	...
Vergelijken van de reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun, zoals opgenomen in de financiële verantwoording, met de financiële administratie van de subsidieontvanger.	
Selecteren van de tien (of alle indien minder dan tien) grootste, qua bedrag, reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun.	
Vastleggen in de rapportage welke onderliggende bewijsstukken zijn ontvangen. Van de accountant wordt geen oordeel of conclusie over de inhoud van de interne documentatie/onderliggende bewijsstukken als zodanig verwacht.	
Vergelijken van de geselecteerde bedragen met de beschikbaar gestelde documentatie	

⁵ Indien van toepassing; 'Wij passen de van toepassing zijnde voorschriften voor kwaliteitsmanagement toe op grond van de Nadere voorschriften kwaliteitsmanagement (NVKM). Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake naleving van ethische voorschriften, professionele standaarden en andere relevante wet- en regelgeving'.

(bijvoorbeeld subsidievoorschotten, subsidievaststelling(en)) en nagaan dat de subsidie/steun betrekking heeft op de productie-installatie waarvoor de subsidieaanvraag heeft plaatsgevonden.	
Vergelijken van de reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun met bankafschriften.	
Verkrijgen van een schriftelijke bevestiging van het management van de subsidieaanvrager waarin wordt bevestigd dat alle reeds ontvangen en nog te ontvangen subsidies en overige steun is opgenomen in de financiële verantwoording.	

Plaats en Datum

... (naam accountantspraktijk)

... (handtekening en naam accountant)